

"L'Estel Catari"

*" La nit de Nadal
la més estelada de l'any".*

*" La nit de Nadal
és la festa dels estels
i la festa major del cel".*

(Refranys populars a Catalunya)

La primera referència que en vaig tenir d'aquesta tradició catalana va ser en el Costumari Català d'en Joan Amades, i em va semblar que era una de les tradicions més boniques i més universal de la cultura catalana.

En la nit de Nadal, es representaven unes característiques obres teatrals carregades de simbolismes religiosos a la majoria de les esglésies i a altres espais naturals relacionats amb els cultes astrològics, especialment aquells que tenien senyals de monuments megalítics - dòlmens i menhirs -.

Hom creu que aquesta nit és la més estelada del l'any perquè tots els estels surten i llueixen amb el seu màxim esplendor.

Astrològicament aquesta és la nit del solstici d'hivern. Diversos pobles europeus i arreu del món celebraven aquesta festa i, en el cas dels pobles del nord d'Europa, la representaven amb la mitologia del Pare Noël; actualment estesa per tot el món Occidental. Es probable que el "Noël" i el "Noé" bíblic, tinguin alguna relació.

Segons la tradició hermètica i astrològica, els cèrvols del Pare Noël, representen una constel·lació astral i el carro, on porta els regals, representa l'Ossa Grossa, coneguda també amb el nom de "carro". (El "carro" és també un concepte cabalístic i està relacionat amb el Tarot. Pot ser astrològic o potser referit al carro del quan parla el profeta Ezequiel. D'aquest carro d'Ezequiel també se n'han expressat opinions que el relacionen amb els fenòmens ovni. El carro esdevingut símbol té diverses interpretacions.

Constel·lació Carro Gros o Ossa Gran

Fou costum, sobretot en els pobles muntanyencs que la nit de Nadal, diada que celebra el naixement de Jesucrist, que en de camí cap a les esglésies per assistir la missa del gall, s'expliqués a la jovenalla els noms i les tradicions de cada estel. Els estels i les seves constel·lacions s'ensenyava que eren senyals de Déu.

La caminada vers el temple donava peu a una lliçó d'astronomia tradicional, lliçó que es repetia cada Nadal.

Totes les religions del món creuen que un ésser pur ("avatar" l'anomenen els hindús) neix en un moment determinat astrològicament per a viure una vida exemplar com a humà i fer de guia per a la humanitat.

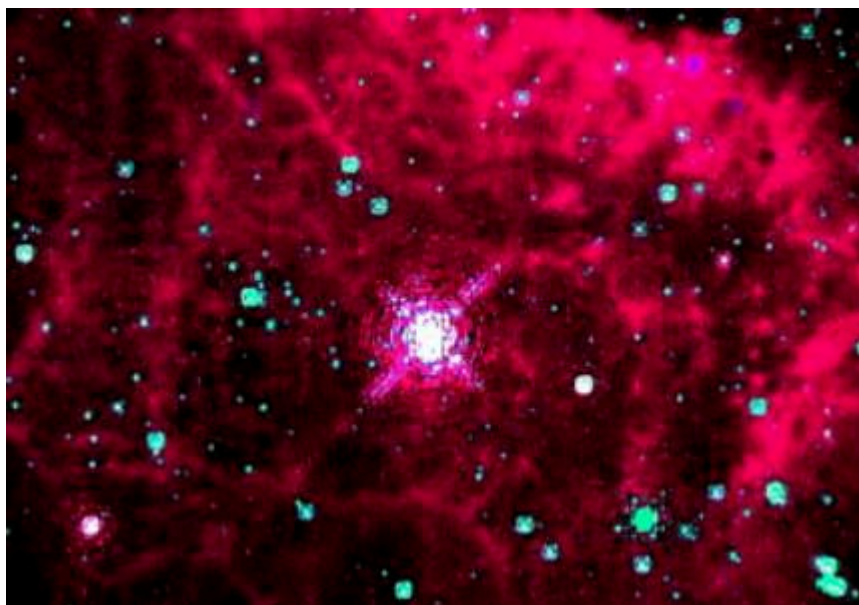
Nadal podria venir de "nat de dalt". Aquesta interpretació es basa en el record d'aquella ensenyança de Jesucrist que ens explica la Bíblia, i per tant l'evangeli, que vol dir: "haver nascut de dalt", nascut del Pare Celestial (Ev. Sant Joan 3:1 - final)

Els cristians no són els qui han nascut només de "la carn i la sang" això vol dir "genealògicament", sinó aquells qui han nascut una segona vegada, que han nascut en l'Esperit. Que han **"nat de dalt"** això vol dir "*esperitualmente*".

Hom creu que la nit de Nadal es deturen tots els estels i que s'atura el rellotge estelar per tal que els mags astròlegs i els estelaires puguin llegir ben bé el què diuen els estels i els astres celestials i treure'n llurs pronòstics i averanys.

Es creia que així que minvava la claror del Sol, sortia l'**Estel de Nadal** el qual anunciava una bona anyada venidora, altres pronòstics favorables i diversos senyals.

Aquest estel és l'únic que no surt en cap altre moment de l'any i és conegut també amb el nom de **l'ESTEL CATARI**.

Els anys que per estar núvol no es veia l'Estel Catarí, s'interpretava el fet com a un mal averany que afectaria negativament els esdeveniments de l'any nou.

Al punt de mitja nit de la diada de Nadal, el dia 24, apareix l'Estel Catarí que només surt fins el dia de Sant Silvestre al cap d'Any. Hi ha qui parla d'un altre estel catarí anomenat "**Estrella Catarina**" o simplement "Catarina", anomenat també el "Gener", el "Giner" o "Estrella de Nadal" que surt anyalment al punt de la mitja nit de Nadal i deixa de sortir la nit dels Mags, el 6 de Gener. (Els Mags d'Orient eren astròlegs i cabalistes, però les autoritats culturals oficials pro monàrquiques ens han fet creure que eren Reis)-

La tradició ens explica la creença molt estesa que, quan neix un infant, surt al cel un estel que és el seu, el qual viu amb ell i desapareix quan ell mor.

Probablement està relacionat amb la creença més tardana que substituï l'estel personal per l'àngel de la guarda entre els cristians després d'acords sobre com interpretar l'evangeli en determinats concilis.

Quan va néixer Jesucrist va sortir un estel al cel. El cel era considerat part del cos del Pare Celestial.

L'Estel Catarí surt anyalment però cada any ho fa en un lloc diferent del cel.

La gràcia, algun diuen agraciats o també iniciats, (aquells que combreguen amb el Pare Celestial, el Senyor i la Senyora per mitjà del seny) consisteix en saber-lo conèixer i distingir en mig de les grans estelades de les nits clares i fredes dels dies abans esmentats.

El curs d'aquest estel és molt extraordinari i irregular. Localitzar-lo és difícil; veure'l, impossible si hom no té el cor net.

¿ Hi ha alguna relació entre la localització de l'Estel Catarí i el naixement de personatges mitològics que han alliberat pobles autòctons de cultura vernacla fent-los nacions independents amb la finalitat que es puguin reeixir amb autodeterminació per a fer-se tal com són veritablement i no com els imposen poders i forces d'ocupació que els alienen i que han aportat coneixements a la humanitat amb les seves observacions i descobertes científiques?

L'Estel Catarí ha estat vist a terres dels Pirineus pels pastors, especialment els aragonesos, els bascos, els occitans i els catalans.

Encara hi ha pobles dels Pirineus i de la Mediterrània que han conservat el costum de mirar les constel·lacions del cel, tot cercant **l'ESTEL CATARÍ**, mentre caminen cap a **la missa del gall** a les dotze de la nit del 24 de Desembre, la nit de Nadal.

El mot "gall" també té una significació especial i està en l' origen de noms i topònims com Gallifa, Gallecs, Maragall, Gallardo, Gallart, Chagall, Gallastegui, Galligants,...i d'altres.

El gall és un símbol de Ripoll - bressol de Catalunya i arca de la catalanitat - present en el escut identitari.

Una de les seves interpretacions el relaciona amb la cultura de la càbala cristiana i jueva.

També estan relacionats amb l'Estel Catarí, mites com el **d'Otger Cataló**, i el de l'**Espasa Constel·lada** dels comtes d'Urgell, l'**espasa** anomenda llegendàriament **Vilardella** (l'Excalibur dels catalans). Aquesta "Espasa Constel·lada o Espasa de Virtut", actualment es troba a un Museu de París).

Constel·lació Gos Gran

Aquesta espasa està lligada a la llibertat de Catalunya com a nació des de Guifré d'Urgell fins a Jaume I el Conqueridor així com el Sant Graal en el rei català Martí I l'Humà.

Quan un cavaller - ens diu una vella tradició - , una mena de Parsifal o Otger Cataló, nascut segons **el senyal de l'Estel Catarí** retorni aquesta espasa a Catalunya, Catalunya esdevindrà una nació independent. Entre d'altres motius, perquè el poble català, tots els seus habitants – vells i nou vinguts - se n'hauran fet dignes.

Es probable que el seu nom: "Catarí", estigui relacionat amb els càtars, que volien constituir una confederació de nacions autòctones vernacles al voltant dels Pirineus. "Càtar" es diu que ve etimològicament del mot hel·lènic "Katharos" que vol dir pur o del mot "KTR" que en la càbala senyala la sefirah més elevada en l'Arbre de la Vida, la sefirah de "Kether" que vol dir la "perfecció".

Els càtars tenien quelcom a veure amb la cultura de la càbala jueva i les verges negres. Cal tenir present que va ser en els Pirineus, i en una de les seves llengües autòctones, (el provençal-occitano-català), el lloc on es va donar a conèixer la càbala, les cartes del Tarot i la cultura que d'elles se'n devénel pel voltants del segle X, després de segles d'haver estat amagada. Una de les escoles de càbala més famosa és va constituir a Girona de la mà del rabí Isaac el Cec i Bonastruc ça Porta.

Els càtars consideraven que Jesucrist era Fill de Déu en el concepte de Pare Celestial, però consideraven que Jahvé no era el Pare Celestial. Per això creien en el Nou Testament protagonitzat per Jesucrist i el Pare Celestial però rebutjaven l'Antic Testament protagonitzat per Moisès i Jahvé.

Creien en Déu com a Pare Celestial però consideraven que Jahvé no era aquest Pare Celestial.

Interpretaven de manera diferent a com es fa actualment de forma oficial l'Antic Testament que té en Jahvé o Jehovà i Les Taules de la Llei del Mont Sinaí el seu personatge principal i el Nou Testament que té en Jesucrist i el Sermó de la Muntanya el seu personatge principal.

La interpretació que en feien de les Taules dels Manaments donades per Jahvé a Moisès en el Mont Sinaí, no estaven relacionades amb els "10 Manaments" tal com ens han estat presentats per determinades autoritats oficials sinó que les relacionaven amb les 10 esferes o "sefiroth" de l'Arbre de la Vida o del Coneixement. Aquesta arbre és el diagrama en el qual es basen les ensenyances dels cristians cabalistes que tanta importància van tenir també en el Renaixement d'Europa.

A Ripoll hi va estudiar Gerbert d'Orlhac, monjo que va ser Papa de Roma amb el nom de Silvestre II. Aquest monjo va portar a Europa el número zero. Diu una tradició jueva que quan Moisès va ensenyar les segones Taules de la Llei que li havien estat lliurades a la muntanya del Sinaí per Jahvé hi mancava una lletra. Donat que en la càbala tota lletra correspon un número, se sabia que la lletra corresponia al número zero.

Els cabalistes cerquen aquest número per trobar la lletra que és la clau que dóna el poder.

Aquest número, el número zero, va sortir de Ripoll i va ser ensenyat a Europa.

En el llibre "Catalunya Mare d'Europa", d'Alexandre Deulofeu que és el volum VII de l'obra mestra titulada "La Pau al món per la matemàtica de la Història" hi trobarem també informació sobre la importància del monestir de Ripoll en l'aportació musical i altres ciències i arts.

Els catalans hem de recordar que el rei Jaume I de Catalunya, Aragó i València, va ser batejat a l'Església de Nostra Dona de les Taules i se li van fer els honors religiosos que corresponien al Rei de Jerusalem.

Va haver-hi un temps en que la recerca de **l'Estel Catarí** pels voltants de Nadal fins Cap d'Any, era més famosa que seguir els estels del Camí de Sant Jaume o **Camí de Santiago o de Sant Jaume**.

L'observació de l'**Estel Catarí**, a més de tradició relacionada amb la religiositat, actualment mal vista per la mentalitat laica que ens domina a causa de la hipocresia i les falsedats que han protagonitzat la generació de creients anterior, en alguns llocs, a molts llocs, i especialment als Pirineus, podria tornar a ser important.

Encara que només fós de moment, donada la mentalitat mercantilista que també ens domina en aquest temps materialistes, per convertir-se en una promoció turística atractiva en les vacances de Nadal entre els esquiadors i els milers de visitants que passen uns dies a pobles dels Pirineus.

Es clar que l'Estel Catarí es pot veure també a les platges mediterrànies i a les terres de l'interior com és el cas de les comarques de Lleida, on el cel és molt clar i net.

El cel és veu net i plè d'estels a diversos pobles de la comarca de Les Garrigues com és el cas de l'Albi, l'Espluga Calba, La Floresta i Les Borges Blanques.

Segons la tradició, **només els qui ténen el cor net, tenen l'oportunitat de veure L''ESTEL CATARI''**.

Jesucrist ens va deixat dit que els cristians eren aquells que haurien tornat a néixer; aquells que haurien nascut de dalt. Mirem el cel cada Nadal. "Nadal", pot voler dir en el seu origen català, "Nat-de-dalt". Nascut de dalt.

Tant de bo cada Nadal en neixin molts de dalt. L'Estel Catarí ens parla d'una concepció cultural en la que la germanor i la família no la fan solament els lligams ètnics de la sang i les branques genealògiques, sinó el fet de ser fills del Pare Celestial, el fet d'haver "nascut de dalt" i de la Mare Terra com ens recorden les tradicions de les verges negres.

En aquest temps de confusió en temes d'identitat, els catalans hauríem de saber explicar aquesta bonica tradició nadalenca a tota la humanitat.

La tradició de l'Estel Catarí es podria afegir a les ja populars tradicions que se celebren com és el cas del Pessebre, el Tió, l'Arbre i el Pare Noël. Totes formen part d'una mateixa tradició cultural.

D'aquesta cultura astral també en forma part la tradicional nit de l'11 d'Agost en què es pot veure una meravellosa pluja d'estels anomenada "cabellera de Sant Llorenç".

Jo he tingut ocasió de veure-la aquest any 2004 , acompanyat per uns bons amics de la Vall de Ribes, des d'un cim dels Pirineus situat a prop de Dòrria, a la vora de Ribes de Freser i Núria, no gaire lluny de Ripoll i m'ha deixat el record d'un espectacle digne d'admiració.

Tradicions com les de l'Estel Catarí ajuden a forjar la consciència nacional de Catalunya i de totes les nacions del món, sobre la base d'uns valors i uns principis naturals i vernacles alhora que faciliten la integració de tots els seus habitants, sense distincions de races o ètnies ni classes socials, en el marc, o hàbitat, d'una identitat pròpia del lloc i senyalada pels estels.

Amb aquesta finalitat donem a conèixer la tradició de l'Estel Catarí, l'Estrella de Nadal.

Mirem el cel, contemplem els estels ! Mirar els estels apassiona els enamorats, i als companys els fa sentir amics.

Els estels són com lletres, símbols, números, música i geomètrics de l'alfabet, el tetragrama i el pentagrama diví.

Mirem el cel i contemplem els estels, que són font de bondat i saviesa, i també senyals per fer el bon camí. Així ens ho han transmès aquells que durant tants de segles feien i fan "el camí de Sant Jaume" tot seguint els senyals celestes dels estels de la Via Làctia.

Amb el desig que tots aquells qui per Nadal, tot observant els astres del cel estelat, descobreixin l'Estel Catarí i el seu iniciàtic, místic i misteriós llenguatge, siguin molt feliços fent el camí dels camins, el camí de confiança, el veritable camí.

Jordi Salat
josalort@hotmail.com